VIII. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM. BUDAPEST, 1930. FEBRUÁR 28.

IFJÚ ÉVEK

Rejtvények.

1.

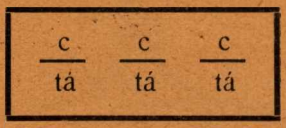

2

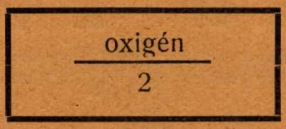

3.

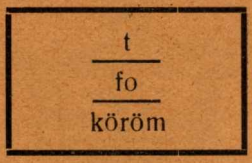

4

Ezek a betűk helyesen összerakva egyik legnevezetesebb költeményünk kezdősorát adják.

5.

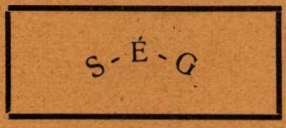

6.

Megfejtéseket március 15-ig kell beküldeni. Megfejtők közt szép könyvet sorsolunk ki.

IFJU ÉVEK

VIII. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM. BUDAPEST, 1930. FEBRUÁR 28.

Horthy.

Tisztelgéssel állunk meg előtted, nagybányai Horthy Miklós, Magyarország vitéz kormányzója! Ennek a csonka hazának ifjú nemzedéke üdvözöl szeretettel, felnézve a budai várra, amely felé odairányul most egy nemzet hódolata.

Vértanuságunk nehéz idején jöttél közénk fehér paripádon és amikor minden romokban volt, te voltál az első építő, amikor a szívekben kialvadtak a reménység mécsesei, te lobbantottad azokat új lángra, amikor letört minden zászló, te felemeltél egyet, meglengetted ez árva hon felett és azóta is tartod kezedben, mint feltámadásunk bíztató jelét.

Az isteni gondviselés küldött tégedet kormányosnak egy sülyedő hajóra, melyet tornyosodó hullámok dobáltak viharos tengeren. Acél kezeddel fogtad meg a kormányt és úrrá lettél a vihar felett és most áll a hajód, mint sziklafal, melynek nem árthat hullámok csapása.

Tíz éve már, hogy egy nemzet szeretete és bizalma trónusok magasságába emelt, hogy te légy a fő. Ha akkor szeretett téged, ha akkor bízott benned ez a nemzet, bizony megsokszorozódott azóta szeretete és bizodalma. De megerősödött reménysége is.

Mert érezzük most már, hogy a zúgó, pusztító vihar romjainak elhordása után új élet megteremtésének nagy munkája vár ránk. Érezzük, tudjuk jól, hogy meg nem állhatunk, érezzük a végek fájdalmát, halljuk ezeréves Nagy-Magyarországunk feltámadás utáni sóhaját.

Az a tíz esztendő, melyre mostan visszanézünk, nem a te utad csupán: egy nemzet útja az. Az a sok fájdalom, amely — visszanézve — felsajog újra szívünkben, nem a te fájdalmad csupán: egy nemzet fájdalma az. S az a sok reménység, amely ezen az évfordulón bele lobban az éjtszakába, nem a te reménységed csupán: egy nemzet reménysége az.

Mert a te neved összeforr Árpád népének mostani nagy küzködéseivel, ép úgy, mint összeforrt Hunyady János neve pogányverő dicsőséges diadalainkkal s ép úgy, amint összeforrt Kossuth Lajos neve a magyar szabadság fenséges ébredésével.

És összeforr az imádság is: a te imádságod és a mi imádságunk. És a nemzetnek és vezérének egymásba fonódott fohásza meghallgatásért zörget az ég kapuján:

Hallgasd meg, Isten, a fohászt, amely tehozzád száll ma szívünkből. Elégeld meg gyötörtetésünket, világ kivetettjeivé tévő csonkaságunkat. Oszlasd el fejünk fölül a felleget, hogy lássuk ismét ragyogó napod. Erősítsd meg karjainkat, acélosítsd meg kardjaink élét, hogy, kik most itt állunk egy évtized határán, ha újra lendül fölöttünk az idő kereke, érjünk boldog feltámadást remények teljesedése idején!

Együtt imádkozunk, együtt reménykedünk, együtt munkálkodunk jövendőért hevülve. Te légy vezérünk imádságunkban, reménykedésünkben, munkálkodásunkban, ahogy eddig voltál, kormányzó urunk, Horthy Miklós! *R. M. Gy.*

Tutenkamen sírja.

Írta: Dr. Hittrich Ödön.

(2)

Lord Carnarvon 1866-ban született s miután elvégezte iskoláit, mint angol főúr, kinek módjában volt tudományos és sportszerű hajlamait korlátlanul kielégíteni, nagy utazásokat tett; szenvedélyes műgyűjtő volt, majd a fotografálás kedvelője lett, ezután pedig, mikor az automobil-sport nekilendült, maga is szenvedélyes autóvezető lett. Egyízben Németországban autókiránduláson súlyosan megsebesült, úgyhogy kénytelen volt e sportról lemondani s orvosai azt javasolták neki, hogy egészsége helyreállítása céljából huzamosabb időn át déli vidéken tartózkodjék. Így került Egyiptomba, ahol újból az egyiptomi régiségekkel kezdett foglalkozni és az egyiptomi kormánytól engedélyt szerzett, hogy a királyok völgyében ásatást kezdhessen.

Azon a vidéken néhány edényt és egyéb töredékeket találtak még az ő ásatása megkezdése előtt az ismeretlen Tutenkámen-nevű fáraó nevével megjelölve. Ő azt tűzte ki célul, hogy azon a vidéken ennek az uralkodónak sírját felkutatja. 1914-ben kapta meg az engedélyt, de a munka folytatását megnehezítette a világháború, majd ennek befejezése után újból folytatta reménytelennek látszó ásatását, és hat évi eredménytelen próbálgatás után már éppen azon a ponton volt, hogy egészen abbahagyja vállalkozását, midőn az előbb említett napon nagy halom kőtörmelék alatt VI. Ramszesz hatalmas sírjától néhány lépésnyire megtalálta a rejtett sírhoz vezető lépcső első fokát.

Most már lázasan folyt a munka s miután kiásták a tizenhat lépcsőfokot, befalazott ajtóhoz értek, melynek vakolatában sokszorosan ott találták a keresett fáraó névbélyegzőjének lenyomatát. Az első befalazott ajtó megnyitása után hét méter hosszú folyosóra akadtak, de ez tele volt rakva szinültig kövekkel. A kövek eltávolítása után második befalazott falra bukkantak. Ezen is megvoltak a fáraó nevével ellátott pecsétek. Mikor már a folyosót egészen kitisztították, akkor azon az emlékezetes napon Carter, a lord kiváló munkatársa a befalazott ajtó felső részén kis nyilást vágott s a megnyitásnál már érezte, hogy bent üres tér következik s azután rúdra erősítve égő gyertyát dugott be s a nyiláson benézett. E kritikus pillanatokat Carter így írja le: „Lord Carnarvon, Lady Evelyn (a lord leánya) és Callender izgatottan álltak mellettem, várva a döntő szót. Először semmit sem láttam, mivel a meleg levegő a kamrából kitódulva meglobogtatta a gyertya lángját, de midőn szemeim megszokták a fényt, a szoba részletei lassanként kiemelkedtek a ködből: különös állatok, szobrok és arany — mindenütt arany csillogása. Egy percig — a többiek számára egész örökkévalóság lehetett — megnémultam a csodálkozástól s midőn Lord Carnarvon, nem állhatva tovább a bizonytalanságot, nyugtalanul kérdezte: „Lát valamit?" csak ennyit voltam képes felelni: „Igen, csodálatos dolgokat". Egy kissé még jobban kitágítottuk a nyilást, hogy mindketten láthassunk, s bedugtunk egy villamos lámpát."

Mit láttak a kamrában?

A kamara tele volt arannyal és drágakövekkel díszített bútorokkal, soha eddig nem látott fáraói lakásberendezéssel. A téglalapalakú helyiségnek az ajtóval szemközt lévő hosszú falánál egymás mellé volt

állítva három különös alakú nyugvóágy. Oldaluk két-két stilizált, elnyúlttestű állat volt. A középső ágy oldala tehénalakú, a jobbról lévőé oroszlán forma, a harmadik pedig vizilovat ábrázolt. A középső alatt fehér lisztes zsákalakú tárgyakat találtak. Mikor jobban szemügyre vették, akkor látták, hogy ezek fehérre festett fadobozok és mindegyikben egy-egy sült kacsa és ételmaradékok voltak. Ezt szánták évezredekre való tápláléknak a fáraó lelke számára. A másik két nyugágy alatt különféle székek voltak, köztük egy gyönyörű trónus csupa arany és színes kődíszítményekkel. Kis székeket is találtak, melyeket a fáraó gyermekkorában használt. Több szép láda is volt a helyiségben; különösen egy válik ki közülök. Ennek oldalain csata- és vadászjelenetek láthatók oly művészi kivitelben, amilyenre még nincs példa az egyiptomi művészettörténetben.

Az egyik ládában arany királyi jogar volt, kék üvegzománc betéttel; ez eddig csak képekről, szobrokról volt ismeretes. Ugyanott találtak egy arany sistrumot; csörgő-féle hangszert. Egy láda tele volt fehér papiruszforma tárgyakkal. Ennek nagyon megörültek a felfedezők, mert azt hitték, hogy papirusziratokat találtak; a pontosabb vizsgálatnál kiderült, hogy a király ingei, fehérneműje, vászon kesztyűi voltak itt elhelyezve. Egy hosszúkás fehér láda a király ijait, nyilait, szebbnél-szebb faragott sétapálcáit tartalmazta. E tárgyak és az eddig előforduló képek azt tanusítják, hogy az uralkodó szerette a vadászatot. A harmadik, baloldali nyugágy alatt nagy nyílás tátong; ezen jutottak az ókori rablók az ott lévő toldalékkamrába s annak tartalmát egészen felforgatták. Ezt a helyet találták felfedezőink a legnagyobb rendetlenségben. Itt voltak a fáraó fegyverei. Körülbelül 300 nyíl, több íj díszes aranyos puzdrában, sok díszes és egyszerűbb bumeráng és négy, gyönyörű, leopárdbőrrel behúzott pajzs. Minden tárgyon aranyban, drágakőben, elefántcsontban ott látható a fáraó neve hieroglif jelekkel.

Az előkamra ajtajától balra négy arannyal bevont díszkocsi volt elhelyezve szétszedett állapotban s köztük egy különös tárgyra akadtak: a fáraó próbababájára, melyre, mint a tűk nyomai mutatták, az uralkodó díszruháit szokták elhelyezni. Az előhelyiség jobboldalán a két sarokban két fekete faszobor állt arany köténybe, aranypálcával és aranyfejdísszel; a két szobor közt pedig ismét lepecsételt ajtóhoz értek a kutatók, mely valószínűleg a sírkamra bejárata volt, ezt abból is sejtették, mert az ajtó előtt két virágcsokrot találtak. Az egyik csokor még úgy állt, ahogy háromezer év előtt a falhoz támasztották, a másik azonban eldőlt a hosszú idő alatt.

Mikor megvizsgálták e két első helyiséget, csak akkor látta Lord Carnarvon és környezete, hogy mily nehéz feladat előtt állanak.

Először is minden tárgyra számot illesztettek, azután mindent lefotografáltak, lerajzoltak és lefestettek, abban a helyzetben, ahogy találták. Azután gondoskodni kellett kellő számú csomagoló eszközről, műszerekről és ládákról, hogy mindent kíméletesen elmozdítsanak helyéről, megtisztítsanak s kellő előkészítés után becsomagoljanak, hogy azután a Níluson elszállíthassák a kairói múzeumba.

Ugyanis némely tárgy változatlan maradt a harminchárom évszázad alatt, de sok dolog viszont megrongálódott a temérdek idő lefolyása után.

A két virágcsokorral különös óvatosságot kellett alkalmazni. Látták, hogy ha hozzányúlnak, rögtön porrá esnek összse. Ezért a csokrokat először celluloid oldattal permetezték s többszöri kísérlet után sikerült mindkettőt ilyen módon

megmenteni. A ládák tartalmának megvizsgálása is sok munkát adott. Az egyik kis láda óvatos kiürítése három hétig tartott, mivel tartalmát a kiürítés minden mozzanatában lefényképezték. A ládák eredetileg gondosan voltak becsomagolva s minden láda felett volt egy-egy papiruszra írt leltári jegyzék.

Az egyik jegyzéken meg volt örökítve, hogy a ládában volt elhelyezve „ő Felsége halántékhajfürtje gyermekkorából", egy másikban meg találtak egy nádszálat, azzal a feljegyzéssel, hogy „ő Felsége sajátkezűleg vágta ki."

Az ókori rablók kinyitogatták e ládákat, átvizsgálták tartalmát s aztán, amit nem tudtak elvinni, azt össze-vissza gyűrve begyömöszölték. Az így összezsúfolt tárgyak gondos szétválasztása és kiemelése sok gondot igényelt. Voltak a ládákban arannyal gazdagon díszített bőrszandálok is. Az aranydíszítmény megmaradt változatlanul, de a bőr a hosszú idő alatt enyvszerű anyaggá vált s összetapasztotta a gyöngyökkel díszített díszruhát, arany körgallért és a többi tárgyakat. Elképzelhetjük, hogy ilyen körülmények közt a kutatóknak, kiket az egyre nagyobb számban jelentkező utazók és érdeklődők mindinkább feltartóztattak munkájukban, igen sok gondjuk és teendőjük volt.

Magának az előcsarnoknak kiürítése nyolc hétig tartott.

(Folytatjuk.)

Csendes órákról.

Konferenciánkon sok mindenről volt szó, de talán legjobban a csendes órák kérdése izgatta a lelketeket.

A szemetekbe néztem és láttam ott a lélek lángolását. Éreztem, hogy szólni akartok, de sokszor, akinek legjobban ég a lelke, az nem bír beszélni, vagy csak dadogó szavakkal sejteti, hogy belül mi fáj. Úgy-e, válaszúton álltok? Haladni akartok előre, de nem tudjátok, hová, merre? Nyíló szemekkel figyelitek az életet, és tapogatózva nyujtjátok támaszt kérő kezeteket, vigyázva, nehogy eltapodjanak az előre törtetők.

Lelketek mélyén egy hang az Atyához hív és Krisztus szava is arra int, hogy őrizkedjetek a farizeusok kovászától, mely a képmutatás. Nem szolgálhattok két úrnak! E világ fiai okosabbak a világosság fiainál, könnyen meglehet, hogy elfelednek és félre löknek titeket az emberek. Vigyázzatok, meg ne alkudjatok. Hanem ha úgy érzitek, hogy szomorú és céltalan az élet: az Atyához vigyétek szíveteket, viseljétek Krisztussal a keresztet és felderül világosságtok, mint a hajnal, gyönyörűséges lesz Krisztus igája és az élet új utai tárulnak elétek. Megértitek. Megértitek azt is, hogy miért tudott Krisztus a keresztfán is imádkozni ellenségeiért: mert a gyűlölködők torz arca mögött meglátta és szánta a meggyilkolt lelket.

Nézzétek, találtam egy kis naplótöredéket. 15 éves koromban írtam. Akkor úgy őriztem, mint legdrágább kincsemet. Midőn egyszer olvasni kezdtem két legmeghittebb barátomnak, könnyek fojtogatták a torkom, mert éreztem, hogy nem talált visszhangra segélykiáltásom; méltatlanok elé szórtam a szegényes, de nekem oly drága gyöngyöket. Most mégis megmutatom néktek, hátha száz közül egy lélek magára ismerve, belőle erőt merít.

„Egy év óta nagy átalakulás megy végbe bennem: küzd bennem egymással a jó és rossz. Egyik percben hiszem az Istent

és szent áhítattal borulok le színe előtt, máskor meg csodálom a természetet és a természet hatalmát s a teremtés koronáját: az embert . . . Óh, Uram, hát megint meghajlik előtted a térdem, — hát mégis Te teremtetted az embert? Szólj, Uram, hol találok reád? Mondd, aki jó, elnyeri már itt a jutalmát, vagy csak az örök életben? Atyám, gyujts bennem világosságot! A lejtő előtt állok, fogd meg a kezem! Óh, hogy irígylem a kis gyermekeket, mikor imára kulcsolódik a kezük és álomba szenderülnek — ajkukon a Te neveddel. Ők tudják, hogy van Isten, hisz még olyan közel állnak Hozzád! . . . Egyszer mindenkit szeretek, szépnek, jónak látom a világot, máskor meg kétségbeesetten eszmélek arra, hogy mindenki irígy, gonosz s az vagyok én is! . . . Egyszer tisztán látom a célt: minden akadályt legyőzve haladni Feléd, — máskor meg kétségbe esve látom, hogy minden küzdés hiába, erőm ellankad, — megállok — úgy érzem, mindennek vége van . . .''

Csak néhány jellemző sort jegyeztem ide emlékeimből, de az az élet iskolájának nyitánya volt életemben: az én első csendes perceimnek éretlen gyümölcse. Tagadtam az Istent, majd bíráltam igazságosságát, kétkedtem szeretetében. Pedig a legjobb barátom, mennyei Atyám volt már akkor is, aki forró könnyekkel mosta szívemet és életem legdrágább emlékeivel ajándékozott meg.

Az én csendes óráim nem voltak időhöz kötve. Egyszer a Bibliában, vagy valamely komoly könyvben elmélyedve támadt fel bennem az Isten utáni vágyódás, néha az est csendjében, máskor az úton — hallgatag kis házak mellett járva — álltam szemben az én Istenemmel . . . De mennél jobban fájt az élet, annál többször menekültem Hozzá! Amit nem tudtam elmondani legmeghittebb barátomnak: az Édesanyámnak sem, azt Őneki adtam át. Szóltam Hozzá és türelmesen vártam a feleletét . . . És Ő — mindig felelt, mindig mutatott egy utat, amerre haladnom kell, mindig talált balzsamot sebeimre; mígnem az evangéliumok Krisztusa életem iránytűje lett.

Az évek múlnak, de érzem, ha megöregszem: a lelkem akkor is fiatal marad. Összeszerezzenek ma is minden disszonáns hangra, minden hazugság a szívembe vág s fáj, ha látom a magam gyarlóságait, de figyelem azokat is, mert az Istent csak a publikánus alázatával találhatjuk meg. Fáj még most is az emberek önzése, de csendes perceimben mindig ráeszmélek, hogy Isten ujja nyúlt az életembe, hogy ismét közelebb vonjon magához. Felkiáltok most is a szenvedés óráiban: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet'', de elcsendesül szívemben a vihar, ha Krisztus keresztjére gondolok és alázatos szívvel borulok le: „Atyám, a Te kezeidbe ajánlom lelkemet'' . . . Szívembe békesség száll, mit a Golgothára induló Krisztus ígért övéinek: „E világon nyomorúságtok lészen, de bizzatok, én meggyőztem a világot''.

Testvéretek.

Olv. Mt. XXVI. 36. XIV. 23.

KONFUCIUS MONDÁSAIBÓL.

Sokat hallani, a jót abból kiválasztani és követni, sokat látni és megjegyezni — ez legalább is a bölcseség második foka.

*

Aki reggel megismeri az igazságot és estére meghal, nem élt hiába.

*

Közönséges étel, ívóvíz és a kar mint fejpárna mellett is vídám lehet az ember, de igaztalan gazdagság és tisztesség röpke felhők. *M. E.*

Protestáns nótaköltőink.

A magyar zenetörténet legelső adata Szent Gellért püspök feljegyzése, ki egy magyar leány énekét hallotta, és szépnek találta a magyarok szimfóniáját. E Szent István korabeli adatnál persze csak a dallamnak kellemes csengését kell gondolnunk, nem pedig valami igazi szimfóniát (zenekari darabot). Látjuk belőle, hogy dalos természet volt mindig a magyar, hiszen a szentgalleni kaland elbeszélője is éneklésüket említi a kalandozó ősöknek. Ez a dalos természet mindenkor jellemzi, de mint igazi egyéniségek tömege, sohasem tudott népünk a kardal művelésében olyan élvezetet találni, mint más népek. Nálunk az egyéni nótázás uralkodott mindig. E cikkecskében nem a magyar népdal fejlődésének homályos adatai fognak érdekelni, hanem a mi legnevezetesebb nótaköltőink. És itt igen érdekes az, hogy legtöbb neves és jelentős dalköltőnk protestáns, első sorban református. Hogy miért nem evangélikus, azt megmagyarázza az a tény, hogy a mi vallásunk inkább a most elszakított részek városaiban terjedt el, sok nemzetiség között, míg a magyarság zöme Kálvin hitét vette fel.

Mégis a magyar műdalnak első mestere evangélikus ember volt: *Lavotta János*. Nem nyúlik vissza e műfaj története messzire, csak másfélszázad múltjába. Ez az ősmagyar nemesember is Pozsony, tehát a Felvidék szélén fekvő megyéből származott; olyan szépen hegedült, hogy Bihari, a cigánykirály, kezet csókolt neki. Szomorú bohémsors, hogy elzüllik és így pusztul el a Hegyalján. Hogy milyen dalokat szerzett, nem is egészen bizonyos, de azt tudjuk, hogy nagy hatása volt kortársaira, így elsősorban is a csehből magyar zenészszé lett Csermák Antalra. Régebben azt mondták, hogy a „Cserebogár, sárga cserebogár'' kezdetű dalt ő szerezte, ez is tette „Lavotta Szerelme'' c. szerenádján kívül nevét ismertté. Ha be is volna bizonyítva, hogy ez a népdallá lett dal nem az ő műve, akkor is híre-neve, nagysága mutatja, hogy mint nótaköltőt ismerték mindenfelé. A „Cserebogár, sárga cserebogár'' volt Petőfi dajkadala, melyet Kurucz Zsuzsánna olyan szépen tudott neki dalolni s az ő dalainak első megzenésítője *Egressi Béni* volt. Ez a sokoldalú színészköltő, ki mint Klapka tábornok seregének tagja, Komáromot védte és a szabadságharc után pár évvel harctéri betegségében halt meg, nevét a Klapka-indulóval (Fel, fel, vitézek a csatára) tette országos hírűvé. De ő szerezte a „Szózat'' zenéjét is — itt azonban főleg az érdekel, hogy „A virágnak megtiltani nem lehet'' és más Petőfi-dalokat ő szólaltatott meg először. Atyja a Sajó mellett református pap volt: így az evangélikus Petőfi először egy református papnak fiát ihlette meg.

A magyar műdal egyik nevezetes szerzője a háború előtt elhúnyt *Farkas Ödön*, ki nem népies dalok alkotója, hanem a műdal mestere. Jászkún, keménynyakú kálvinista ez a Kolozsvárott működött zenész. Ő, mint igazi magyar, nemcsak írt dalokat, hanem dalolni is tanított: Székelyhidy és Sándor Erzsi, a magyar énekkultúra büszkeségei nála tanultak énekelni. Méltatlanul feledték el őt, dalai sem sokat szerepelnek most hangversenyeken. Annál ismertebb az ő tanítványa, akinek neve színpadi művel lett híressé és nem is fog feledésbe menni soha: *Kacsóh Pongrác*. Farkasnál tanult Kolozsvárott zenét szerezni, meg is tanult! Műdalaiban mesterét követi, de nem ezek tették híressé, hanem az az igazi népdalhang, mely 1904-ben, tehát 26 éve először és azóta számtalanszor játszott „János vitéz''-ét áthatotta. Itt ő méltónak bizonyult Petőfihez; kell-e

a református magyarnak nagyobb elismerés, mint ez? Mintha a nép teremtette volna meg, olyanok ennek a magyar darabnak a kedves, közismert dalai. (Egy rózsaszál, Kék tó stb.) De Kacsóh tehetségét nem tartotta magának, hanem mint pedagógus éneket tanított és daloltatta az ifjú magyarokat, hogy el ne feledjék őseik szép szokását.

Nos és ha a világháború felé közeledünk vázlatos ismertetésünkben, akkor lehetetlen a szatmármegyei *Fráter Lórándról* meg nem emlékeznünk, ki szintén a népdal hangján zengett, a szó szoros értelmében, mert Lavotta módjára elővette hegedűjét és kellemesen nótázva mulattatta, ríkatta meg katonatársait és a magyar közönséget. Mert neki az is nagy érdeme, hogy a hangversenydobogóra is felvitte a magyar nótát. És amit ő a háború előtt tett, azt Erdélyből, újra Kolozsvárról hozta ide a háború után menekülve *Balázs Árpád.* A református kollégium diákját is megihlette Petőfi — többek között. Hegedűvel kezében, igazi magyar érzéssel szívében, játszik és nótázik gyakran és mindig megvan a maga közönsége, mely legmagyarabb társadalmi rétegeinkből kerül ki. Igazán missziót teljesít, mert kedveltté teszi a magyar dalt.

Nem véletlen az sem, hogy *Szilágyi Imre,* kinek tagadhatatlan érdeme a magyar dalnak, ötszázéves kincsünknek, Európa minden országában való terjesztése, — szintén kálvinista. S az az egyesület, melynek zászlójára a magyar zene művelése van írva, talán fölöslegesnek látszik egyesek előtt, — bizony azért teljesít hivatást, mert nálunk csak az vésődik bele az emberek lelkébe, amiről sokat hallanak. Bár mindenki ennek az egyesületnek lenne tagja — legalább lelkileg és a magyar zene értékeit igyekeznék megismerni. *Raffay Sándor,* szeretett püspökünk áll e nemes mozgalom élén, ugyanő volt az, aki a leányiskolákban is lehetővé tette a zeneművészetnek tanítását budapesti alapításával, a leánykollégiummal. Itt a magyar értékekre nyomatékosan fel szoktuk hívni a figyelmet és mondhatjuk, hogy az ifjúság fogékonysága e hatásokat befogadja és sokszor bámulattal veszi tudomásul, mi mindenünk van, amiről nem szoktak tudni.

Az evangélikus Lavottától az evangélikus magyar Raffay püspökig a kálvinista magyarok daloltak a magyar nép nyelvén: jó erről a magyar értékek művelésére első sorban illetékes magyar ifjúságnak tudnia.

Dr. Böhm Dezső.

KONFUCIUS MONDÁSAIBÓL.

Ahol művelt ember van, ott durvaság nem fordulhat elő.

*

Jó emberek teszik egy község szépségét.

*

Hibát elkövetni és meg nem javulni — ez aztán az igazi hiba.

*

Amit magad nem óhajtasz, azt ne tedd másoknak.

*

A fenkölt ember a kötelességét minden fölé helyezi.

*

Gondolkodás nélkül tanulni — mit sem ér; tanulás nélkül gondolkodni — veszedelmes.

*

Miért is bánkódnék a fenkölt azon, hogy nincsenek testvérei? Hiszen a négy tengeren belül mindenki testvér.

M. E.

A magvető.

Lukács 8 4—15.

Jézus a legmélyebb isteni igazságokat a legegyszerűbb példázatokban és hasonlatokban fejezte ki. De valamennyi között a legközvetlenebb és legérthetőbb a magvetés példázata, mert Jézus azonnal meg is magyarázza.

„Kiméne a magvető, hogy magot vessen" . . . A mag az Isten beszéde. A magvetés ideje a tavasz. Óh, érzed-e, evangéliumi ifjú, milyen közel lép hozzád ez a bibliai szakasz? Érzed-e, hogy az élet tavaszán, az ifjú években kell az Isten igéjének jó magvát szívedbe fogadnod, hogy az nemes gyümölcsöt hozzon? Csodálatos idő, amikor a puha, porhanyós föld, a lélek földje anyáskodó szeretettel öleli magához az acélos magot.

Óh, de amilyen bíztató, hívogató a magvetésre az ifjúság lélekföldje, másrészről ugyanannyi óvatosságot igényel a magvetés. Nem minden ifjú és nem minden leányzó lelke egyforma. Van, akinek a lélektalaja olyan, mint a *letaposott út*. Hiába hintjük oda a magot, a legkrisztusibb gondolatokat, a legnemesebb életideálokat, a legnagyobb odaadással hiába közvetítjük, minden tanításunk és igyekezetünk falra hányt borsó. Ismeritek ezeket társaitok között? Vonuljatok el és imádkozzatok értük, hogy halálos közönyük istenes életet és krisztusi tisztaságot szomjazó akarássá legyen.

Van, akinek a lelke olyan, mint a kőszikla. A termőföldnek egy parányi rétege talán rárakódott a sziklára. Elegendő arra, hogy a jó beszéd magja gyökeret verjen, de nem elegendő, hogy a kísértések perzselő sugarai alatt a szükséges nedvességgel lássa el a magot. Jaj, milyen lelkendező örömmel hallgatod sokszor az örök élet igéit, de nem tudod lelkedben a hatásokat állandósítani, nem tudod megfogni, megmarkolni az igazságot, nem tudsz rá mindhalálig fölesküdni és jövendőt építeni.

Van, akinek a lelke olyan, mint a tövises föld, a jó mag beleesik és szépen fejlődik, de a tövis és a bojtorján szaporában nő és megöli a növekvő istenzsengét. Hiába minden egetvívó lángolás, hogy az ifjúságot az Isten országa munkálására neveljük. A tövisek itt vannak, az Istentől elvezető és az Antikrisztus céljait szolgáló világfelfogások tetszetősebbek, a testi élet gyönyörei nagyobbak a lélek tiszta örömeinél és olyan jó titánkodni és

úgy tenni, mintha az Isten komolyan venne minket és mi komoly ellenfelei lehetnénk a Mindenhatónak. Ismeritek őket, akik tövisek között próbálnak nemes búzává izmosodni? Menjetek a lelki élet ásóival, kapáival és irtsátok ki életükből a tövist.

Egy nagy álom kápráztat minket, akiket az Úr arra rendelt, hogy az ifjúság lelke fölött őrt álljunk. Ez az álom mindig azzal a gyönyörterhes jelenettel végződik, hogy sikerült a reánk bízott ifjak és leányok lelkét termőfölddé alakítanunk, amely alkalmas az istenige jó magjának befogadására. Hozzásegítetek-e minket, evangéliumi ifjak, ennek a boldog álomnak megvalósulásához? Bízhatunk-e abban, hogy mi, akik a jó magot szívünk égő szerelmével hintegetjük, majdan boldog aratásra zsendülünk általatok? Megértitek-e, hogy a magvető orcaverejtékes munkájának csak akkor van értelme, ha a mag a jó talajba hull? Én hiszek a mi ifjúságunkban, hiszek abban, hogy a nehéz próbák, amelyek a világra szakadtak, az ifjúság lelkét sem hagyták érintetlenül és hogy a mi evangélikus ifjúságunk nemesebb és tisztább életre vágyik. Ha ez a vágy megvan bennetek, magvetésünk után a boldog aratás nem maradhat el.

(—tó—t.)

Halálos csönd.

II. FEJEZET.

Szökés.

Már egy esztendeje járt a kis fiú Barczához. Olyan energiával és olyan munkakedvvel végezte dolgát, hogy a lelkész nem győzött csodálkozni rajta. Mintha elvágták volna kedvetlenségét. Akit hanyag és rossz tanulónak minősítettek abban az idegennyelvű iskolában, annak a fiúnak a szíve, a lelke úgy nyílt ki, mint a rózsa a napsugár első csókjára. A harmadik gimnázium anyagát elvégezték. Barcza nagytiszteletű úr gondoskodott róla, hogy egy a trianoni határontúli gimnáziumban mint magántanulót tartsák számon. De hogy lesz már most a vizsgázással? A hatóságok iskolaköteles gyermeknek útlevelet nem adnak élvén a gyanúperrel, hogy vizsgázni mennek a határon túlra. Már pedig ott csak „megmételyezik" és irredenta érzésekkel ültetik tele azok szívét, akiket az államhatalom minden áron és minden eszközzel el akar szlávosítani.

Pedig a gyermeknek mennie kell, a vizsga terminusát kitűzték és kárba vész minden munkájuk, ha azt lekésik. Barcza nagyot és merészet gondolt. A gyermeket átszökteti a határon és azután sorsára bízza. Közölte gondolatát az özveggyel, aki reszketve bár, de beleegyezett a nehéz vállalkozásba. Az elhatározást tett követte.

Június 23-án kora hajnalban Barcza és Erőss Károly kikanyarodtak a városból és gyalogszerrel nekivágtak az alig öt kilométernyire húzódó határnak. Vaksötét volt még. Csillag nem ragyogott. És alig haladtak néhány száz métert, az eső is szitálni kezdett. Barcza nem tévedhetett el. Jól ismerte a terepet. A határ mentén kettős birtokosok laktak, akiknél akárhányszor megfordult. A kis fiú félénken húzódott papja mellé. Szótlanul lépkedtek egymás mellett. Egy órája mehettek már, amikor hosszan elnyujtott

jajgatásszerű bőgés szakította meg a csendet. Erőss Károly megragadta a lelkipásztor kezét.

— Ne félj fiam, ez csak a bölömbika hangja, közel vagyunk a nádashoz.

Az út csaknem derékszögben kanyarodott kelet felé és amikor a kanyaron túl voltak, alig pár száz lépésnyire lámpavilágot pillantottak meg.

— Istennek hála, itt vagyunk a Mándoky-szálláson!

A különös vándorok magukhoz sem térhettek, amikor éktelen ugatás verte fel a hajnali csöndet. A kuvaszoknak és kopóknak egész falkája vette körül őket és ki vékonyan, ki vastagon, ki haragosan, ki hivogatólag üdvözölte a váratlan vendégeket.

— Csiba te! Nem takarodtak? — hangzott a tornác felől és az öreg Mándoky körvonalai bontakoztak ki a lámpafényben. Vadászfegyverét szorongatta kezében.

— Megállj, mert lövök!

— Ugyan, már ugyan. Csak nem golyóbisokkal fogadja papját, édes bátyám?

— Jézus Isten, — sipított egy asszonyi hang öreg Mándoky mögött — hol veszi magát Nagytiszteletű uram ebben a szokatlan órában? Csak nincs valami baj? Nem takarodtok, Hector, Bundás, Fillér, Huszár, hogy a ragya enné meg ezt a tatárhadat! Mondja már drága lelkiatyám, mit keres itt és ki ez a didergő kis pulya mellette?

— Maradhassál már asszony, hadd jöjjenek be az esőről!

De az asszony csak nem hallgatott, száz és ezer kérdéssel ostromolta az utasokat, miközben beterelte őket az ünneplő szobába.

— Óh szegénykém, hogy át van ázva és még csak száraz ruhát sem adhatok neki. De régen voltak az én fiaim ilyen pirinyók. Hamar ide a kabátot, mellényét, Mándoky néni előtt csak nem szégyenkezel? Esztike szívem, hamar egy szoknyát, olyan takaros kislányt faragunk belőle, hogy tulajdon szülője se ismerne rá.

Szempillantás alatt rajta volt a szoknya és olyan rökönyödötten állt ott Károly, hogy az egész társaság hangosan felnevetett.

Az egész társaság mondom, mert Mándoky házanépe társaságnak is beillett. Három felnőtt fia, azok feleségei, egy sereg apró unoka, egy eladó leány és Esztike a legkisebb, öreg Mándoky szemefénye. Azonkívül cselédek és kocsisok. Az egész ház talpon volt már ebben a hajnali órában. A friss lángos illata csiklandozta az orrokat. Még Barcza nagytiszteletű úr is nyalogatta szája szélét.

Pompás reggeli volt. Az utasok, mintha minden veszélyen máris túl volnának, jó kedvre derültek.

Barcza és öreg Mándoky a reggeli végeztével félrehúzódtak. A nagytiszteletű úr nagy hirtelenséggel elmondta jövetelük célját.

— Lehetséges — szólt öreg Mándoky — hiszen a határ csak kétszáz lépésnyire van. Nem az első eset, nem is az utolsó, hogy atyánkfiait átkalauzoljuk a határon. De ilyen fiúcska? Nekiereszthetjük-e az ismeretlennek?

— Óh a Mindenható majd vigyáz reá. Azután ki bántana ilyen gyermeket? Csak túl legyen a határon, nyugodtan bizom sorsára.

— Hát ha úgy gondolja, nem bánom. A nagyobbik fiam elkíséri a nádasig. De meg kell várni a reggelt. Sose tudhatja az ember, a sötétben nem rohan-e éppen a határőrök szájába. Pista te!

— Parancsoljon, édesapám!

— Azt a gyermeket majd alkalmas időben a nádasig kalauzolod.

— Igen, de . . .

— Semmi ellentmondás. A nagytiszteletű úr, meg én így akarjuk.

— Meglesz!

Erőss Károly ezalatt a 10 éves Esztike mellett ült a padkán. Oda-oda sandított az öregek felé, mint aki sejti, hogy róla van szó. Esztike meg, mintha ez volna a legtermészetesebb dolog a világon, szeretettel simogatta a kezét.

— Van nekem egy gyönyörű alvó babám. Szeretsz te babával játszani? Majd mindjárt reggel lesz, akkor kimegyünk a konyhába főzőcskézni, jó lesz?

— Nem játszom. Ez kislányoknak való.

— Persze, te már nagy fiú vagy.

— Gimnazista!

— Mi az?

— Diák, aki sokat tanul, még latinul is, hogy nagyúr legyen belőle.

— Nagyúr? Latinul?

A kislány félénken húzódott arrébb. Az ismeretlen fogalmak megijesztették.

— Talán ispán leszel?

— Vagy kitudja? Lehetek én pap is, orvos is, kapitány is, vagy generális.

Esztike csodálkozása nőttön nőtt.

— És ha te afféle generális leszel, akkor is eljösz hozzánk?

— Nem tudom, meglehet!

Erőss Károly érezte, hogy a kislánynak imponál és gőgösen kiegyenesedett. De azután szoknyájára esett tekintete és sokkal szerényebben folytatta:

— Ahogy a tisztelendő bácsi akarja. De akármi leszek, eljövök hozzátok, Esztike. Nagy asszonyt csinálok belőled is. Talán elveszlek még feleségül is.

Akármilyen pirinyó volt Esztike, a női ösztön sugta neki, hogy kényes témához értek és hogy neki itt szégyenkeznie illik. Felugrott és kiszaladt a szobából. Erőss Károly utánabámult, mintha kérdezni akarná: Hát ezt mi lelte? Sokáig ült így magára hagyottan.

— Itt az idő, induljatok! — szólt öreg Mándoky.

Erőss Károly testi hüvelyét Mándokyné nagy hirtelenséggel visszarázta a megszáradt ruhába sűrű sopánkodások között adva nemtetszésének kifejezést, hogy ezt a kis pulyát ilyen embertelenül szélnek eresztik.

Ne időzzünk a búcsúpillanatnál. Barcza elfordult, hogy elérzékenyülését leplezze.

— Jöjjön Nagytiszteletű úr, az istállóablakból megfigyelhetjük őket.

Mire az ablakhoz értek, a kis szökevény és kísérője már megtették a fél utat a határig. Egy nagy komondor hozzájuk csatlakozott.

— Látja, most értek a dülőútra, ott a határ. Most átléptek rajta. No még egy perc!

Erőss Károlyt, Mándoky Pistát és a komondort elnyelte a nádas.

Barcza Dénes kezeit imára kulcsolta.

(Folytatjuk.)

Pillanatfelvételek a diáktalálkozóról.

Talán soha nem érzett melegség lopakodott a szívembe, amikor hosszú idegenben bolyongás után ismét szabad, boldog, nagy tervekkel, magas célkitűzésekkel telített magyar diákok között lehettem. Pompás ifjak, nagyszerű leányok. Óh azok a leányok! Amikor a vasárnapi konferencia vezetője felhívta az ifjúságot, hogy szóljanak hozzá a fölvetett kérdésekhez... néma csönd állt be. Szinte hallottuk a szívek dobogását. Már-már úgy tűnt, hogy a konferenciára szánt időt a tanároknak kell kitölteniök, amikor egy leánykollégiumi növendék mentette meg a „becsületet". Hal-

kan, értelmesen beszélt a csendes óra nehézségeiről, mire menten megszünt a félénk tartózkodás, megnyiltak a szívek zsilipjei és ifjak és leányok egymás szájából kapták el a szót. Csak az ünnepi áhitatra hívó óra szakította meg a parázs, de minden vonatkozásában emelkedett szellemű vitatkozást.

*

Volt a konferenciának egy mozzanata — az Ifjú Évekről volt szó — amikor úgy tetszett, hogy fiúk és leányok szemben állnak egymással és két külön világot képviselnek. Az egyik ifjú felpanaszolta, hogy az „Ifjú Évek"-ben kevés a humor, mire azonnal kész volt egy tanítónőképezdei növendék a riposzttal. Humor? — úgymond. Nem kell humor a magyar ifjúságnak, mikor az élet mindnyájunkat komoly feladatok elé állított.

*

Mokányképű, villogószemű fiú a tiszta és erkölcsös ifjúság szükségességét hangsúlyozta. Szinte hallottuk az agyában forró problémakatlan zúgását. A végén már egyetemes témákat ölelt föl és követelte, hogy az ifjúsággal ismertessük meg a társadalmi bajok forrásait és a nemzet jövendőbeli vezetőit hozzuk közelebb a munkáskérdéshez. Megszívlelendő követelés, amelynek az erkölcstani órák szabott keretei között eddig is igyekeztünk megfelelni.

*

Szép szál legény kért most szót. „Hetedik gimnáziста". Ez is közénk tartozik? — zúgott a diáksorokon végig a csodálkozás moraja. Inkább valami szfvi szakfelügyelőnek látszott. Úgy is beszélt. Nagyon értelmes volt. Követelése nem volt éppen szerény, hogy a tanár urak hallgassanak kissé, a diákok is szeretnének beszélni. Még máig is rejtély, hogy mely intézet kiküldöttjeként jelent meg köztünk. Azt mondják, az élet iskolájában végzi a hetedik osztályt. És úgy hírlik, hogy az a mokányképű nyolcadikos a konferencia végén az „idősebb" jogán le is tegezte.

*

A püspök úr úgy tett a konferencián, mintha már az öregek közé tartoznék. Szinte bocsánatkérő hangon mentegetődzött, hogy a fiatalok közé merészkedett. De szavait megcáfolta föllépése és egész megjelenése, amely az örök ifjúság bélyegét hordja.

*

Maróthy Jenő pozsonyi diáktörténete alaposan megmarkolta a szíveket. A gyöngeszívű leányok elpityeredtek (szegénykék, mindent reájuk tolunk. De csak nem vallhatom be, hogy öreg legény létemre magam is néhány könnycseppet morzsoltam szét szemem alján), a fiúknak meg ökölbe szorult a kezük. Ezek a könnyek és ezek a megfeszített öklök készítik elő a győzelmes holnapot.

*

Bőhm Dezső dr. az egész konferenciát személyes ügyének vette. Mindig és mindenütt ott volt, mosolygott, agitált, lelkesített, beszélt és zongorázott (no ez utóbbinál a bájos partnernő is hozzájárulhatott lelkességéhez), hogy öröm volt nézni. Sok ilyen lelkes tanárt és az evangélikus diákok ügyét nem féltem.

*

Már azt hittem, hogy az Ifjú Évek felelős szerkesztője és kiadója nem is óhajt aktív részt venni a konferencián, de hát hallgathat „Gyula bácsi" ott, ahol annyian beszélnek? A szeretetvendégség végén ragadta meg a szó végét és köszöntötte azt az embert, aki lapunkat alapította és aki a gyermekcipőkből kiemelte és tényezővé tette: Algöver Andort. Kár, hogy utána olyan hirtelenül fejezték be a szeretetvendégséget, mert „Andor bácsi" sokatmondó torokköszörüléséből arra következtettem, hogy ő is sokat szeretett volna mondani.

*

Mi azt mondjuk, hogy szép volt, egyszerű volt, igaz volt. Akik nem úgy érzik, jöjjenek közelebb hozzánk és szolgálják ők is evangélikus ifjúságunk és egyházunk ügyét.

(—tó—t.)

FÚRJUNK—FARAGJUNK.

Rovatvezető: MICSINAY PÉTER.

Elektromos fűtőtestek számítása és készítése.

(Haladottabbaknak.)

Ha egy vezetékben áram kering, az áram a vezetéket felmelegíti. Az áramnak a melegítő hatását célszerűen használják fel különféle melegítő-forraló készülékeknél. Ezeknek a készülékeknek az előnye a szabad lánggal égő melegítő eszközökkel szemben, első pillanatra is erősen szembetünő. Képzeljük csak el pl. a régi vasalót fejfájdító és sokszor lyukat égető parazsával. Ezzel szemben mennyivel tisztábban, szebben dolgozhatunk egy villanyárammal fűtött vasalóval!

Miután ezek a készülékek szinte napról-napra jobban terjednek, igen hasznos lesz ezek szerkezetével megismerkedni, s az egyszerűsített számítását elsajátítani. Az a kis elmélet, ami a számításhoz szükséges, az alábbi módon nem fog nehézséget okozni.

Ohm törvénye egy egyszerű zárt vezetőre, amelyben áram kering a következő: a körben keringő áram erőssége egyenlő a feszültség és ellenállás hányadosával. Képletben:

$$i = \frac{e}{r} \quad \text{.....1.}$$

ahol „i'' az áram erőssége amperekben, „e'' a feszültség voltokban, „r'' az áramkör ellenállása ohmokban. Ezek alapján, ha tudjuk, hogy a feszültség mekkora (elterjedetten 110, 220 volt), kiszámíthatjuk az ellenállást úgy, hogy az áramkörben az általunk megkívánt áramerősség keletkezzék.

Az elektromos energiát wattokban mérjük. A wattokat megkapjuk, ha a feszültséget megszorozzuk az áramerősséggel. Képletben:

$$W = e\ i \quad \text{.....2.}$$

Ezek alapján bizonyos elhanyagolásokat téve, lássunk hozzá egy fűtőtest kiszámításához.

A háztartásban használatos melegítő eszközök, azok nagyságától és a céltól függően 250—450 watt körül mozog óránként Vegyük fel a fűtőtest fogyasztását pl. 260 wattra, a hálózat feszültségét tételezzük fel 110 voltnak. Tehát a 2. képlet alapján

$$W = 260\ e.\ i = 110.\ i\text{-ből}$$

$$i = \frac{W}{r} = \frac{260}{110} = 2{\cdot}36 \text{ amper}$$

szóval az áramerősség 2·36 amper lesz.

Az első képletből

$$i = \frac{e}{r} = \frac{110}{r} = 2{\cdot}36\text{-ból.}$$

$$r = \frac{e}{i} = 42{\cdot}3 \text{ ohm}$$

Szóval a fűtőtestet egy olyan drótból fogjuk előállítani, amelynek az ellenállása

42·3 ohm. A fémek ellenállása a hőmérséklet emelkedésével növekszik, de ezt a mi esetünkben elhanyagoljuk. Hogy ne kelljen hosszú drótot alkalmazni, de nagyon rövidet sem, erre a célra alkalmas anyagból fogjuk a fűtőtestet készíteni. Ilyen a nickelin, rheotan és chromnickel. Azonkívül kell, hogy a drót a melegség hatása alatt ne oxidálódjon erősen. A vasdrót már csak ezért sem felel meg. A réz az oxidáció szempontjából megfelelne, de ez meg igen jó vezető, tehát az ellenállása kicsiny. Az alkalmazandó dróthossz még a drót keresztmetszetétől, illetőleg az átmérőtől is függeni. A használatosabb drótok méterenkénti ellenállását az alábbi táblázatból fogjuk kikeresni.

Vezeték átmérője mm-ben	Ellenállás ohmban m-ként			Áramerősség „i“
	Nickelin	Rheotan	Chr. nickel	
0·2	13·4	15·5	28·8	1—1·8
0·3	5·94	6·94	12·8	1·5—2
0·4	3·32	3·88	7·16	2—3
0·5	2·15	2·5	4·6	2·5—3·5
0·6	1·48	1·74	3·2	3—4·2

A drót vastagságát a kiszámított terhelő áram erősségétől függően fogjuk megválasztani. Erre a táblázat jobb oldalán lévő oszlop ád felvilágosítást.

Példánkban 0·4 mm átmérőjű nickelin drótot fogunk alkalmazni. Ennek az ellenállása méterenként 3·32 ohm. A kiszámított ellenállást elosztjuk a méterenkénti ellenállással s így megkapjuk a dróthosszat.

$$\frac{42{\cdot}3}{3{\cdot}32} = 12{\cdot}7 \text{ méter drót,}$$

kikerekítjük 13 méterre.

A drótot úgy kell a fűtőtestre felcsavarni, hogy az egyes menetek össze ne érjenek, pl. a következő módon:

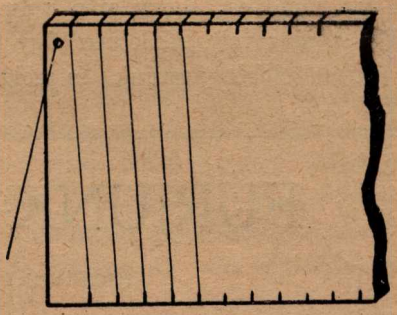

1. ábra.

A megfelelő nagyságú palát az élén 4—5 mm távolságokban befürészeljük, így biztos, hogy a menetek nem csúszhatnak egymásra. Ez a biztosítás azért szükséges, mert a drót a melegség hatása alatt megnyúlik, s mivel nincs szigetelve, könnyen érintkezésbe jöhet. A palát a tetőfedésre használt palából (Eternit) vághatjuk ki, fémfürésszel, vagy pedig úgy, hogy egy éles tárgyal erősen bekarcoljuk és az asztal szélére fektetve letörjük. Az élét még reszelővel egyenesre reszeljük és az előbb leírt módon befürészelgetjük. Csillámpalára is szokták te-

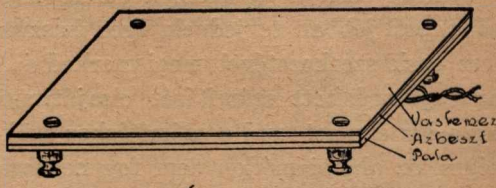

2. ábra.

kercselni, ez talán még jobb, de mivel a palához könnyebben juthatunk hozzá, azt irtam le részletesebben. Természetesen ha a fűtőtestet belehelyezzük a készülékbe, nagyon kell vigyázni, hogy a fémrészek ne érjenek közvetlenül a dróttekervényekhez, mert ez rövidzárlatot és a fűtőtest elromlását vonja maga után. A szigetelésre vagy azbesztet, vagy csillámlemezkéket fogunk használni, olyanképpen, hogy

azokra a helyekre, ahol csak egy kis eshetőség van az érintkezésre az előbbi anyagok valamelyikéből megfelelő nagyságú darabokat helyezünk. Mindenesetre jó, ha alkalmunk van rá, egy ilyen melegítő készülék belsejét jól szemügyre venni.

A 2. ábrán egy „amatőr" kivitelt láthattok. Persze mindenki a „gusztusának" és a célnak megfelelően módosításokkal fogja elkészíteni.

Micsinay Péter.

ZSENGÉK.

Lesz-e feltámadás?

Kicsiny, szűk szoba, hideg és sötét, mint a jelen, szegény, mint a mi megtépett országunk.

Nem hallatszik ide a városi zaj, az utcák lármázó, vad dübörgése, csak a kis ablak sápadt fényénél zakatol szüntelen a varrógép egyforma, rideg zörgése. Sápadt, bizonytalan korúnak látszó nő ül mellette s előtte elemista kisfia betűzgeti hangosan leckéjét. Nehezen megy a magyar buksiba a cseh szó! Majd feláll s nézi nagy, okos kék szemeivel azt a sápadt, szomorú asszonyt, édesanyját.

Azután elcsendesül a zakatolás, beszélgetnek

— Már sokszor ígértem, kisfiam, hogy elmondom neked ezt a tragikus, gyászos történetet.

Nagyon szomorú idő járt akkor felénk. Akkor ásták meg Magyarország sírját. Ebbe a sírba feküdt az édesapád is. A harctérről hazajött, de sebbel a tüdejében. Azután jöttek Magyarország legszomorúbb emlékű napjai. Lelketlen agitátorok bújtogatták egymás ellen a magyart és mi lett a vége? Megszállták a csehek a Felvidéket s akkor édesapádnak is menekülnie kellett. Elment az ország fővárosába, Budapestre. Úgy terveztük, hogy ott felgyógyulva állást keres és akkor mi is utána megyünk. Az a szerencsétlen ostoba golyó azonban kettévágta terveinket s itt maradtunk árván. Ő pedig ott fekszik a főváros temetőjében elválasztva tőlünk még a sírja is örökre. Örökre? Nem! Nem jól mondtam, fiacskám! Csak addig, amíg el nem jönnek egyszer ide azok a pirosarcú nyalka magyar vitézek.

Nem folytathatta tovább beszédét, mert betoppant a nagyobbik árva, a VII. gimnázista Jóska. Már az ajtóban kezdi hadarni pihegve a sietéstől: „Édesanyám! Paliékat elzavarják. Azt mondták az apjának, hogy menjen ki Magyarországba, ez nem az ő hazája. Ma bejött az osztályba és sírva ölelt át minket. Azután kimentünk oda a kis fenyvesbe s ott szent fogadást tettünk, hogy nem felejtjük el egymást és szeretni fogjuk a magyar hazát. Édesanyám! Én olyan nagyon sajnáltam, hogy ő elmegy s megint kevesebben leszünk itt magyarok, — és úgy irígyeltem, hogy ő a szabad magyar hazában fog lakni.

Lassan esteledett. Amíg a három árva magyar nehéz szívvel, fájdalmas sóhajokkal majszolja fekete kenyerét, a vonat ablakából búsan integető, kiutasított magyar család törüli le búcsúkönnyeit. Jönnek a szabad föld, az összezsugorított Magyarország felé.

Pompás, nyárelői este volt. A csillagokban lámpagyujtogatás lehetett. Jóska egyedül tartott hazafelé ezer színes gondolattal szívében. A nap utolsó sugaraiban tündöklő nagytemplom Rákóczi harangja oly gyászosan kongatja, búgja az időt, mintha zokogna, hogy a fejedelem ismét bújdosni kénytelen.

Jóska még sohasem járt ilyenkor az erdőben egyedül. Valami szorongó érzés lett úrrá rajta. A sötét erdő sejtelmes zúgása, melyre minden idegszála megfeszül az embernek, s mégsem képes eligazodni a hang miniműségén, megragadta Jóskát is. Kicsiny tisztásra ért. Feltekintett az égre s ráragyogott a Tejút fényében tündöklő sok ezer csillag, melyről gyermekkorában oly sokat hallott. Azóta elhallgatott a rege is. A cseheknek nincsen Tejútjuk. Leült a puha pázsitra. Ellenállhatatlan erő húzta tekintetét a csillagok felé. Egyszerre ott fönn mozogni kezd a csillagtábor s csudálatos! Mindegyik egy-egy tollas kalpagú vitézzé válik. Középen egy ki-

emelkedő alak, ki feltűnően hasonlít a régi történetkönyvében lerajzolt vitézhez. Azt tanulták róla, hogy Árpádnak hívták és ez szerezte a mi hazánkat. Azután tanácskozni kezdenek s le-lemutatnak buzogányaikkal a magyar föld felé. Arcukon fájdalom és elszántság látszik. Ekkor megharsan a kürt s ők elszáguldnak a vezér után. Egyenesen Jóskának rohannak, ki szörnyű félelmében mozdulni sem bírt. Amikor már a vezér lova csaknem rátaposott, akkor riadt fel, látván, hogy csak álmodott. Szíve erősen kalapált. Alig tudott hazavánszorogni.

Másnap megjött a Pali levele. Benne volt a hódoló csodálat, mellyel a magyar főváros láttán megtelt a lelke, benne volt izzó hazaszeretete, szent lelkesedése, a jobb jövőbe vetett bizalma. Többek között ezeket írja:

„Sok mindent szeretnék ma írni Neked! Igen sokat láttam, oly dolgokat, melyekben eddig még nem volt részem. Láttam a magyar fővárost. Láttam, hidd el, ujjongni kezdtem s nem akartam hinni, hogy oly ország, melynek ilyen fővárosa van, meglegyen csonkán.

Míg ott laktunk mellettetek, addig is szerettelek, most, hogy ott maradtál, Jóskám, még jobban szeretlek! . . .

Meglátogattam édesapád sírját. Virágot vittem és fogadalmadat, amelyet a kis fenyvesben tettél. Ne félj! Itt már mozog a föld! Lesz még magyar feltámadás! A szennyes partok eltűnnek nemsokára. Elsodorja őket a tenger vihara. A turulmadár már repülésre próbálgatja megtépdesett szárnyait. Édesanyádat vigasztald, támogasd, mint eddig s meglásd, felderül még az ég, lesz még kikelet!''

A varrógép berregése kissé megszűnik. Jóska felolvassa a Pali levelét. A szomorú özvegy magához vonja két árva fiát s egy könnyet töröl ki szeméből, egy sóhajt bocsát ki szívéből és a kis család, mint zajló tengeren a kis szigetet megpillantó hajótörőttek, reménykedéssel tekint a jövő felé. Atyánk! Magyarok Istene! Lesz még föltámadás?! . . .

Eördögh Virgil,
V. é. tan. növendék,
Miskolc.

Miskolc, Ev. Tanítóképző.

Már két évvel ezelőtt kezdtük érezni, hogy nekünk, evangélikusoknak ez intézetben lélekben és érzésben össze kell tornunk. E hitet táplálta bennünk Lehocki Egyed vallástanár is.

Minden második szombaton összejöttünk, hogy bibliamagyarázattal, elmélkedésekkel, öntudatos evangélikus keresztyén életre készülve itt töltsünk egy pár kellemes percet. Azonban körré alakulásunkat számunk csekélysége és intézetünk teremhiánya miatt nem tehettük.

Most megkaptuk mindkettőt. Számunk örvendetesen gyarapodott, intézetünk gyönyörű, kétemeletes épületet kapott.

Vágyunk teljesült. Körré alakultunk.

Eddigi működésünkből a következő mozzanatok emelhetők ki.

A kör elnöke egyhangúlag Eördögh Virgil V. éves növ. lett. Jegyzője Lehocki András IV. éves és pénztárosa Rozsik János III. é. növendékek.

Munkáikkal közreműködtek: Zima Pál V. éves, Szikora Dezső V. é., Simon András III. é. növendékek; szavalatokkal: Szlobodnyik Mihály IV. é., Szikora Dezső V. é., Szák Ádám IV. é., Prommer János III. é., Galgócz és Paulik Pál I. é. növendékek.

Gyönyörű, felejthetetlen percek ezek a szombat délutánok, elévülhetetlen érdemére tanárunknak, Lehocki Egyednek, kinek bár nagy az elfoglaltsága, mégis irántunk való szeretete, a nemes ügy felkarolása időt enged neki arra, hogy vezesse, irányítsa szeretettel a mi kis körünket. Isten áldása kísérje munkáját. *Krónikás.*

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat. Alapította: **Algöver Andor.**
Felelős szerkesztő és kiadó: **RUTTKAY-MIKLIAN GYULA.**
Főszerkesztő: **SZÁNTÓ RÓBERT.**
Szerkesztőbizottság: Dr. Böhm Dezső, Dendely Károly, Gaál József, Dr. Gaudy László, Geyer Zoltán, vitéz Dr. Kendeh—Kirchknopf Gusztáv, Kirner Gusztáv, Korim Kálmán, Lamnek Vilmos, Lehoczky Egyed, vitéz Magassy Sándor, Máczay Lajos, Micsinay Péter, Dr. Oravecz Ödön, Pap Ferenc, Dr. Remport Elek, Dr. Szigethy Lajos, Szlovák Miklós, Szuchovszky Gyula, Dr. Szuchovszky Lajos, Dr. Zelenka Margit.
Lapunk minden hó közepén és végén jelenik meg a tanév folyamán.
Előfizetési ára egy évre **4** pengő, egyes szám ára **30** fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Deák-tér 4, II. emelet.

Nyomatott Ifj. Kellner Ernő könyvnyomdájában, Budapest, V., Csáky-utca 10. — 72464

Az evangélikus diákok legközelebbi havi összejövetelét március 9-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartjuk a Sütő-utca 1. sz. alatti leánykollégium dísztermében. Ezen az összejövetelen előadást tart és a konferenciát vezeti: Martony Elek vallástanár.

Finn délután a leánykollégiumban. A budapesti ágost. hitv. evang. leánykollégium felsőtagozatának önképzőköre 1930 január 25-én tartotta 5. rendes gyülését, melyen Finnországról volt szó. Azért tettük Finnországot a műsor tárgyává, mert egy idő óta finn leányokkal levelezünk egy páran. Finnországból ugyanis kaptunk levelet egy magyar származású nénitől, melyben azt írta, hogy néhány lelkes finn leány magyarul tanul, de nem sokat halad, mert rossz könyvük van. Kérte a néni egy pár növendék címét, kik szívesen leveleznének. A levelezést 4—5-en kezdték meg, most már 12-en írunk.

A levelezés folytán kitűnt, hogy ők sokkal többet tudnak rólunk, mint mi ő róluk. Jól ismerik a mi irodalmunkat, míg mi alig ismerjük a Kalevalat. Gyülésünknek az volt egyik főcélja, hogy ezt a hiányt pótoljuk, amennyiben igyekeztünk minél több szemszögből Finnországot megvilágítani. Az egyes számok voltak: szavalatok: Suoni: A finnek. Bahil Margit VI. o. t. Zemplény: Suoni. Gera Rózsi VI. o. t. Szavalt még Katona Magda V. o. t.

Dolgozatok: Orphanides Anna VI. o. t. Kalevalát, Draskóczy Zsófia VI. o. t. Kulervot ismertette. Heintz Erzsébet VII. o. t. „A finn irodalom'' címen olvasott fel.

Pacius: Finn dal. Énekelte: Trautmann Emilia VII. o. t. Zongorán kísérte: Kendeh Sári VII. o. t. Bienwald Hilda tov. képz. növendék zongorán játszotta Sibelius: Idyll c. darabját.

Amit még nem mondtunk el, azt Trautmann Emilia VII. o. t. vetítettképes előadásában mutatta be. Beszélt művészetükről, földrajzilag ismertette az egyes városokat és különös természeti szépségeket láttunk a vásznon megjelenni.

A műsor lebonyolítása előtt dr. Böhm Dezső igazgató indítványára a finn levelezőket egyhangúan megválasztottuk önképzőkörünk kültagjainak. Erről a helyszínről értesítettük őket és a műsor német fordítását is elküldtük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Munkatársainkat kérjük, hogy a lapnak szánt közleményeket a kéziratpapirosnak csak egyik oldalára írják, mert a két oldalra írt kézirat a szerkesztőségnek is, a nyomdának is megnehezíti munkáját.

A titokzatos sárga harisnya. Nem rossz ötlet, de a meseszövés nem elég fordulatos és a humoreszk ellaposodik.

Venézia. Dolgozatodat így is leközölhetnők. De szeretnők, ha a lagunák városát kissé részletesebben és költői aláfestéssel, egyéni megélésekkel írnád le.

Melyik drágább? Ez a költemény még nem közölhető. Jobbat kérünk.

Mindazokat, akik a bibliai kérdések, vagy rejtvények megfejtéséért könyvjutalmat nyertek, kérjük, hogy a könyvek kézhez vételéről levelezőlapon értesítsék a szerkesztőséget.

Nyomatott ifj. Kellner Ernő könyvnyomdájában Budapest, V., Csáky-utca 10. — 72464